

ICONOGRAFIA CRISTIANA: L'UNICORN

L'unicorn és un animal que correspon al bestiar fantàstic i no era en origen un símbol cristià. No fou adoptat a la iconografia cristiana fins a l'Edat Mitjana en el període del gòtic i segurament va arribar-hi a través del món islàmic.

Sembla que el primer grec a parlar d'unicorns fou el metge Ctèsies de Cnidos del segle IV aC., que havia viatjat per Pèrsia i feu també una descripció de l'Índia, però de segona mà. Segons Ctèsies, l'unicorn era un animal poderós que vivia a l'Índia. En realitat, possiblement es tractava d'un rinoceront. A l'època medieval el representaven com una cabra o com un cavall, amb una llarga banya recta al mig de la testa. Com tots els animals amb banyes, durant l'edat mitjana, era un símbol de poder. Considerat un animal noble també apareix en heràldica. És l'animal nacional d'Escòcia i està a l'escut del Regne Unit, juntament amb el lleó (símbol d'Anglaterra).

L'unicorn era un animal que simbolitzava el poder i la intervenció divina, ja que la banya suggereix que el poder diví arriba, penetra o transforma el cavall mundà. La llum divina actua semblant a la manera com un raig de llum colpeja el front del cavall. Per als medievals era un símbol de la puresa. Segons la llegenda es tracta d'un animal tímid que viu amagat als boscos i l'única manera de domesticar-lo era amb una noia verge. Quan trobava una verge es tornava mansoi i podia ser capturat. De vegades, l'unicorn caçat pot representar la mort de Crist a mans dels seus perseguidors

Aquesta llegenda va fer que se'l representés com una icona de puresa i de virginitat, així com de l'encarnació de Crist al sí de Maria. L'unicorn és símbol de castedat, de puresa. Quan l'unicorn submergia la banya en l'aigua bruta la purificava. La banya tenia el poder de contrarestar el verí i curar malalties. Per això la banya d'unicorn (en realitat de rinoceront) era molt preuada com a antídol del verí i també com a afrodisíac.

A més de ser un símbol de puresa (de Crist i de la seva Mare), l'unicorn també representa l'amor del cavaller que és domat per la puresa de la dama. Segons l'amor cortès el cavaller-unicorn

opta per sotmetre's a una dama virtuosa i virginal perquè la puresa i la bondat de la dama són forces més poderoses que la violència.

En la tradició màgica i ocultista, l'unicorn és una figura iniciàtica: representa la fascinació que ens produeix l'impossible, l'esforç de fer visible l'invisible i de passar per la dificultat d'acceptar el terrible per assumir finalment una màgia interior a nosaltres mateixos.

L'última sessió del Concili de Trento (1563) va aprovar un decret contra les imatges supersticioses o impròpies, garantint també que els bisbes tinguessin l'autoritat de suprimir tot allò que fos confús, inusual o que tendeixi a excitar pensaments lascius i d'aleshores ençà l'unicorn deixa de ser un animal simbòlic al món cristià, però la seva figura s'ha fet molt habitual al món esotèric i fantàstic.